

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) N:o 208/2013,

annettu 11 päivänä maaliskuuta 2013,

ituihin ja itujen tuotantoon tarkoitettuihin siemeniin sovellettavista jäljitettävyyksivaatimuksista

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuden liittyvistä menettelyistä 28 päivänä tammikuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 178/2002⁽¹⁾ ja erityisesti sen 18 artiklan 5 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksessa (EY) N:o 178/2002 vahvistetaan yleiset periaatteet, jotka koskevat yleisesti elintarvikkeita ja rehuja sekä etenkin elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuutta unionin ja jäsenvaltioiden tasolla. Kyseisen asetuksen 18 artiklassa säädetään, että kaikissa tuotanto-, jalostus- ja jakeluvaiheissa on huolehdittava siitä, että on mahdollista jäljittää elintarvikkeet, rehut, elintarviketuotantoon käytettävät eläimet ja mahdolliset muut aineet, jotka on tarkoitettu tai joiden voidaan olettaa tulevan lisätyksi elintarvikkeeseen tai rehuun.
- (2) Kyseisessä artiklassa säädetään myös, että elintarvikealan toimijoiden on voitava tunnistaa luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on toimittanut niille elintarvikkeen, ja että niillä on oltava käytössä sellaiset järjestelmät ja menettelyt, joiden avulla ne voivat tunnistaa muut yritykset, joille niiden tuotteita on toimitettu. Nämä tiedot on annettava pyynnöstä toimivaltaiselle viranomaiselle.
- (3) Toukokuussa 2011 unionissa tapahtuneen shigatoksiinia tuottavan *E. coli* -bakteerin (STEC) aiheuttaman taudinpurkauksen jälkeen todettiin, että sen todennäköisin alkuperä oli itujen nauttiminen.
- (4) Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen, jäljempänä 'EFSA', antoi 20 päivänä lokakuuta 2011 tieteellisen lausunnon shigatoksiinia tuottavan *Escherichia coli* -bakteerin (STEC) ja muiden siemenissä ja idätetyissä siemenissä olevien patogeenisten bakteerien aiheuttamasta riskistä⁽²⁾. Lausunnossaan EFSA toteaa, että kuivien siementen saastuminen bakteeripatogeenilla on ituihin liittyvien

taudinpurkauksen todennäköisin alkuperäinen lähde. Lausunnonssa todetaan lisäksi, että kuivissa siemenissä olevat bakteeripatogeenit pystyvät idätyksen aikana vallitsevan voimakkaan kosteuden ja otollisen lämpötilan vuoksi lisääntymään idätyksen aikana ja aiheuttamaan siten vaaran kansanterveydelle.

- (5) Jäljitettävyyden on oltava tehokas keino varmistaa elintarvikkeiden turvallisuus, sillä kun elintarvike voidaan jäljittää kaikissa tuotanto-, jalostus- ja jakeluvaiheissa, voidaan myös reagoida nopeasti elintarvikeperäisiin taudinpurkauksiin. Etenkin tiettyjen muiden kuin eläinperäisten elintarvikkeiden jäljitettävyyden voi helpottaa vaarallisten elintarvikkeiden poistamista markkinoilta ja suojata näin kuluttajia.
- (6) Jotta asetuksen (EY) N:o 178/2002 18 artiklan mukainen jäljitettävyyden varmistaminen, sekä idut tai itujen tuotantoon tarkoitettujen siementen toimittaneen elintarvikealan toimijan että sen elintarvikealan toimijan, jolle tällaiset siemenet tai idut on toimitettu, nimien ja osoitteiden tulisi aina olla saatavilla. Tämä vaatimus nojautuu "askel taaksepäin – askel eteenpäin" -toimintamalliin, joka edellyttää, että elintarvikealan toimijoilla on käytössä järjestelmä, jonka avulla ne voivat tunnistaa tuotteidensa välittömät toimittajat ja välittömät asiakkaat paitsi, jos nämä ovat lopullisia kuluttajia.
- (7) Itujen tuotanto-olosuhteet voivat aiheuttaa potentiaalisesti suuren kansanterveysriskin, sillä ne voivat johtaa elintarvikeperäisten patogeenien huomattavaan lisääntymiseen. Itujen nauttimiseen liittyvän elintarvikeperäisen taudinpurkauksen tapauksessa kyseisten tuotteiden nopea jäljitäminen on olennainen edellytys sille, että taudinpurkauksen vaikutukset kansanterveyteen voidaan rajoittaa.
- (8) Itujen tuotantoon tarkoitettujen siementen kauppa on lisäksi laajaa, mikä lisää jäljitettävyyden tarvetta.
- (9) Tässä asetuksessa olisi sen vuoksi vahvistettava itujen ja itujen tuotantoon tarkoitettujen siementen jäljitettävyyttä koskevat säännöt.
- (10) On etenkin aiheellista vahvistaa vaatimus, jonka mukaan elintarvikealan toimijoiden on annettava lisätietoja tällaisten siementen tai itujen määrästä ja ilmoitettava lähetyspäivä, erän yksilöivä viite sekä siementen tai itujen yksityiskohtainen kuvaus.

⁽¹⁾ EYVL L 31, 1.2.2002, s. 1.⁽²⁾ EFSA Journal 2011;9(11):2424.

- (11) Elintarvikealan toimijoille aiheutuvan hallinnollisen rasitteen vähentämiseksi on aiheellista suhtautua joustavasti siihen, missä muodossa elintarvikealan toimijat säilyttävät ja toimittavat kyseiset tiedot osana jäljitettävyyksivaatimuksia.
- (12) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat elintarvikeketjua ja eläinten terveyttä käsittelevän pysyvän komitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Kohde

Tässä asetuksessa vahvistetaan jäljitettävyyttä koskevat säännöt seuraavien tuotteiden erille:

- i) idut;
- ii) itujen tuotantoon tarkoitettut siemenet.

Tätä asetusta ei sovelleta ituihin sen jälkeen, kun niille on tehty Euroopan unionin lainsäädännön mukainen käsittely, jolla poistetaan mikrobiologiset vaarat.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa sovelletaan seuraavia määritelmiä:

- a) 'iduilla' tarkoitetaan tuotteita, jotka saadaan idättämällä siemeniä ja antamalla niiden kehittyä vedessä tai muussa liuoksessa ja joiden sato korjataan ennen varsinaisten lehtien kehittymistä ja jotka on tarkoitettu syötäviksi kokonaisina siemen mukaan luettuna;
- b) 'erällä' tarkoitetaan sellaisten itujen tai itujen tuotantoon tarkoitettujen siementen, joilla on sama taksonominen nimi, määrää, joka lähetetään yhdestä ja samasta laitoksesta samaan määräpaikkaan samana päivänä. Yksi tai useampi erä voi muodostaa lähetyksen. Yhtenä eränä pidetään kuitenkin myös siemeniä, joilla on eri taksonominen nimi, jos ne koostaan sekoituksena samaan pakkaukseen ja jos ne on tarkoitettu idätettäviksi yhdessä, sekä tällaisista siemenistä saatuja ituja.

Lisäksi tässä asetuksessa sovelletaan komission asetuksen (EU) N:o 211/2013⁽¹⁾ 2 artiklassa olevaa "lähetyksen" määritelmää.

⁽¹⁾ Katso tämän virallisen lehden sivu 26.

3 artikla

Jäljitettävyyksivaatimukset

1. Elintarvikealan toimijoiden on kaikissa tuotanto-, jalostus- ja jakeluvaiheissa varmistettava, että seuraavat tiedot itujen tuotantoon tarkoitettujen siementen eristä tai itujen eristä säilytetään. Elintarvikealan toimijan on myös varmistettava, että näiden säännösten noudattamiseksi tarvittavat tiedot toimitetaan elintarvikealan toimijalle, jolle siemenet tai idut toimitetaan:

- a) tarkka kuvaus siemenistä tai iduista, mukaan luettuna kasvin taksonominen nimi;
- b) toimitettavien siementen tai itujen määrä;
- c) jos toinen elintarvikealan toimija oli lähettänyt siemenet tai idut, seuraavien tahojen nimi ja osoite:
 - i) elintarvikealan toimija, joka on lähettänyt siemenet tai idut;
 - ii) lähettäjä (omistaja), jos se on eri kuin siemenet tai idut lähettänyt elintarvikealan toimija;
- d) sen elintarvikealan toimijan nimi ja osoite, jolle siemenet tai idut lähetetään;
- e) vastaanottajan (omistajan), jos se on eri kuin se elintarvikealan toimija, jolle siemenet tai idut lähetetään, nimi ja osoite;
- f) erän yksilöivä viite tapauksen mukaan;
- g) lähetyspäivä.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettut tiedot voidaan säilyttää ja toimittaa missä tahansa asianmukaisessa muodossa edellyttäen, että ne on helposti sen elintarvikealan toimijan käytettävissä, jolle siemenet tai idut toimitetaan.

3. Elintarvikealan toimijoiden on toimitettava 1 kohdassa tarkoitettut vaaditut tiedot päivittäin. Edellä 1 kohdassa tarkoitettut tiedot on saatettava päivittäin ajan tasalle ja pidettävä saatavilla riittävän pitkän ajan sen jälkeen, kun voidaan kohtuudella olettaa, että idut on nautittu.

4. Elintarvikealan toimijan on pyynnöstä toimitettava 1 kohdassa tarkoitettut tiedot toimivaltaiselle viranomaiselle ilman aiheetonta viivytystä.

4 artikla

Unioniin tuotavien siementen ja itujen jäljitettävyyksivaatimukset

1. Itujen tuotantoon tarkoitettujen siementen lähetysten ja itujen lähetysten mukana on unioniin tuotaessa oltava asetuksen (EU) N:o 211/2013 3 artiklassa säädetty todistus.

2. Siemeniä tai ituja tuovien elintarvikealan toimijoiden on säilytettävä 1 kohdassa tarkoitettu todistus riittävän pitkän ajan sen jälkeen, kun voidaan kohtuudella olettaa, että idut on nautittu.

3. Kaikkien elintarvikealan toimijoiden, jotka käsittelevät itujen tuotantoon tarkoitettuja maahantuotuja siemeniä, on toimitettava 1 kohdassa tarkoitettun todistuksen jäljennös kaikille elin-

tarvikealan toimijoille, joille siemeniä lähetetään, siihen vaiheeseen saakka, että itujen tuottaja on vastaanottanut kyseiset siemenet.

Mikäli itujen tuotantoon tarkoitettujen siementen myydään pakattuina vähittäismyynnissä, kaikkien elintarvikealan toimijoiden, jotka käsittelevät maahantuotuja siemeniä, on toimitettava 1 kohdassa tarkoitettun todistuksen jäljennös kaikille elintarvikealan toimijoille, joille siemeniä lähetetään, siihen vaiheeseen saakka, että siemenet on pakattu vähittäismyyntipakkauksiin.

5 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä heinäkuuta 2013.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 11 päivänä maaliskuuta 2013.

Komission puolesta

Puheenjohtaja

José Manuel BARROSO